

CLASSIFICACIÓ GENÈRICA: Escultura

OBJECTE: Talla

MATERIAL / TÈCNICA: Tremp i dauradura

TÍTOL / TEMA: Marededéu d'Almatà

AUTOR: Entorn del mestre d'Anglesola

DATA / ÈPOCA: Segle XIV. Entorn de 1312

DIMENSIONS: 32,3 x 7,6 x 6,4 cm

LOCALITZACIÓ: Cenobi de les monges clarisses

del santuari del Sant Crist de Balaguer, Balaguer (Noguera)

NÚM. INVENTARI: 1028. Bisbat de la Seu d'Urgell

NÚM. DE REGISTRE DEL CRBMC 12095

COORDINACIÓ: Josep Paret

RESTAURACIÓ: Ramon Solé

ANY DE LA RESTAURACIÓ: 2013

El passat mes d'octubre es va iniciar el procés de conservació–restauració de la Marededéu d'Almatà. Es tracta d'una talla de fusta policromada de petit format, datada a l'entorn de 1312.

Fins al moment, l'escultura havia estat al culte dins la clausura de les monges clarisses del Santuari del Sant Crist de Balaguer, antigament Santa Maria d'Almatà, fet que havia impedit la seva divulgació i estudi. Tanmateix se la coneix i és considerada una petita joia del gòtic inscrita dins l'entorn del mestre d'Anglesola.

Segons la tradició, aquesta escultura la donaren els comtes d'Urgell (de la casa d'Aragó) al cenobi de clarisses de Santa Maria d'Almatà. Aquesta fundació està contemplada dins de les voluntat testamentàries del comte Jaume I d'Urgell, l'any 1347. Es creu que fins a aquest moment l'escultura formava part d'un petit altar portàtil de la família comtal.

Abans del procés de conservació–restauració, l'escultura presentava un estat de conservació molt dolent originat per múltiples factors, entre els quals cal destacar les lesions d'origen antròpic i l'atac d'insectes xilòfags que han mermat i debilitat la fusta del suport.

La primera part del procés de conservació–restauració es va portar a terme al CRBMC, de la Generalitat de Catalunya, on es va radiografiar la talla, se la va fotografiar amb llum infraroja i ultraviolada i finalment se li van extraure micromostres de la policromia i del suport.

La segona part es va fer al taller de restauració del Museu de la Noguera, on es va portar a terme, sota supervisió del CRBMC, el procés de consolidació i estabilització del suport i la neteja de la policromia.

El procés de conservació–restauració ha permès recuperar gran part de la policromia original que conservava, així com la d'algunes repintades antigues que s'han conservat.

Actualment, aquesta escultura forma part de l'exposició "O rei o res" que commemora el 600 aniversari de la fi del comtat d'Urgell. Un cop finalitzada aquesta exposició la Marededeu d'Almatà retornarà al Santuari del Sant Crist de Balaguer i serà dipositada dins d'una vitrina de seguretat, amb les condicions necessàries per garantir la seva correcta conservació.

Ramon Solé

Extracció de micromostres

Marededéu abans de restaurar

Mare de Déu després del procés de conservació-restauració
Fotografia del Museu de la Noguera